

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.637/2014/4.szám

A Kúria a Sallai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Plószné dr. Sallai Margit ügyvéd, által képviselt felperesnek a dr. jogtanácsos által képviselt alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. szeptember 11. napján kelt 25.M.1667/2014/4. sorszámú jogerős ítélet ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.M.1667/2014/4. számú ítéletének az átlagkereset számítására vonatkozó, felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezését nem érinti, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2013. augusztus 8-án kelt határozatával, 2013. április 1-jei folyósítási kezdettel öregségi nyugdíjat állapított meg a felperes részére.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú társadalombiztosítási szerv az elsőfokú határozatot megváltoztatta és azonos folyósítási kezdettel alacsonyabb összegű öregségi nyugdíjat állapított meg. A másodfokú szerv az általa alkalmazott jogszabályokként az 1963. évi 16. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában Budapesten 1962. december 20-án kötött egyezmény (Egyezmény) 9. cikk (2)-(3) bekezdését, a rendelkezések konkrét megjelölése nélkül az Egyezmény végrehajtásáról szóló 7/1964. (VIII.30.) MüM rendeletet (Vhr.) és a társadalombiztosítási

nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (1)-(2), (4) bekezdését, 21. § (1) bekezdését, 39. §-át és 2. számú mellékletét jelölte meg.

A felperes a társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálatát - az Egyezmény 2. cikke, 4. cikk (1) bekezdése, 9. cikk (1)-(3) bekezdései és a Vhr. 6. § (2) bekezdése megsértését állítva - egyrészt azért kérte, mert az öregségi nyugdíját az Ukrajnában történt nyugdíjazásakor, 2006. február 24-én hatályos jogszabályok szerint kellett volna megállapítani, másrészt mert az átlagkereset számítása során alkalmazni kellett volna a Tny. 22. §-át is.

A munkaügyi bíróság a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes részére az ukrainai társadalombiztosítási szerv 2006. február 24-én állapított meg öregségi nyugdíjat, amelynek folyósítása 2013. március 30-án megszüntetésre került. A felperes az áttelepülése után Magyarországon munkaviszonyban nem állt, utolsó Ukrajnában betöltött munkaköre technológus-mérnök volt.

A felperes a magyar jogszabályok szerint 2013. február 23-án töltötte be az öregségi nyugdíjkorhatárt, ezért az alperes - az Egyezmény 9. cikk (1)-(2) bekezdése és a Vhr. 6. § (1) bekezdése alapján - helytállóan alkalmazta a 2013-ban hatályos jogszabályokat az öregségi nyugdíj megállapításakor. A bíróság a Tny. 22. §-a alkalmazására a felperes által hivatkozott egyenlő elbánás elve alapján nem látott lehetőséget, mert az Egyezmény a Magyarországon munkát nem végző személyek esetében az átlagkereset számítására kifejezetten előírja a szakmai átlagkereset alkalmazását és a külföldön szerzett bérek beszámítására az Egyezmény és a Vhr. sem ad lehetőséget.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat meghozatalát, valamint az alperes költségekben való marasztalását kérte az Egyezmény 9. cikk (2) bekezdése, a Vhr. 6. § (1) bekezdése és a Pp. 339. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozva.

Álláspontja szerint a bíróság a felhívott rendelkezések téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy az öregségi nyugdíja megállapításánál a nyugellátás megnyílásának időpontjában érvényes magyar jogszabályokat kellett alkalmazni. Az Egyezmény 9. cikk (2) bekezdéséből és a Vhr. 6. § (1) bekezdéséből a nyugdíj megállapításánál alkalmazandó jogszabályok tekintetében csak az következik, hogy esetében a magyar jogszabályokat kell alkalmazni. A rendelkezések ezen túl a megállapítás és a folyósítás kezdő időpontját szabályozzák, arról nem szólnak, hogy a megállapításnál mely időpontban érvényes magyar jogszabályok alkalmazandók. Az

utóbbi kérdést a Vhr. 6. § (2)-(4) bekezdései szabályozzák: attól függően rendelkeznek a különböző időben érvényben volt jogszabályok szerinti megállapításról, hogy volt-e már a jogosult személy részére a két állam területén nyugellátás megállapítva.

A felperes szerint az Egyezmény és a Vhr. sem tartalmaz olyan rendelkezést, amelynek alapján a Vhr. 6. § (2) bekezdését csak arra az esetre lehetne alkalmazni, ha az igénylő a magyar jogszabályok szerint is jogosult nyugellátásra az átköltözés időpontjában. E rendelkezés alkalmazásának egyetlen feltétele, hogy az igénylő részéről a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének illetékes szerve a nyugellátást már a magyarországi nyugdíj megállapítását megelőzően megállapította. Az igény előterjesztésének időpontjában érvényes magyar jogszabályok a Vhr. 6. § (4) bekezdése szerint csak akkor alkalmazhatók, ha egyik állam sem állapított meg nyugellátást. Ennek alapján pedig az eljáró szerveknek az ukrainai nyugdíj megállapítás időpontjában érvényben volt magyar jogszabályok szerinti feltételekkel és mértékben kellett volna a nyugdíjat megállapítaniuk, figyelembe véve az időközbeni emeléseket is.

A felperes a Pp. 339. § (1) bekezdése megsértését amiatt állította, mert a bíróságnak a jogsértő társadalombiztosítási határozatokat hatályon kívül kellett volna helyeznie és az alperest új eljárásra kellett volna köteleznie.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Az Egyezmény 9. cikk (2) bekezdése és a Vhr. 6. § (1) bekezdése felhívásával kiemelte, hogy az az igénylő, aki a külföldi nyugdíj megállapításának időpontjában a magyar jogszabályok szerint nem jogosult a nyugellátásra, csak akkor tekinthető nyugdíjasnak, amikor a magyar jogszabályok szerinti jogosultsági feltételekkel rendelkezik, így az ellátása ezen későbbi időpontban hatályos jogszabályok szerinti feltételekkel és mértékben állapítható meg. Az Egyezmény egyértelműen rendelkezik: a jogosultság feltétele az átköltözés, a másik államban a folyósítás megszüntetése, korhatár betöltéséhez kötött ellátás esetén a korhatár betöltése. A felperes Ukrajnában 2006. február 24-től volt jogosult nyugellátásra, Magyarországra 2011-ben települt át, a magyar jogszabályok szerint a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt 2013. február 23-án töltötte be, így kizárólag az utóbbi időponttól lehetett jogosult öregségi nyugdíjra, amelyet a külföldi nyugdíj megszüntetését követően, 2013. április 1-től lehetett megállapítani. A munkaügyi bíróság mindezek alapján helytálló jogértelmezés útján döntött a kereset elutasításáról.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdésében meghatározott keretek között vizsgálta felül.

Az Egyezmény 3. fejezet „A nyugellátások megállapítása és folyósítása” cím alatti 9. cikk (1) bekezdése szerint a rokkantsági, öregségi, valamint hozzátartozói nyugellátást annak a Szerződő Félnek az illetékes szerve állapítja meg és folyósítja saját államának jogszabályai szerint és saját terhére, amelynek területén a jogosultnak a kérelem benyújtásakor állandó lakóhelye van. A 9. cikk (2) bekezdése azon személyek ellátásairól rendelkezik, akik nyugdíjasként települtek át a másik Szerződő fél területére. A rendelkezés szerint „ha a nyugellátásban részesülő személy a másik Szerződő Fél területére költözik át, a nyugellátás folyósítását az áttelepülés hónapjának végével be kell szüntetni. A nyugellátást a fogadó Szerződő Fél illetékes szerve legkorábban az átköltözést követő hónap első napjától a saját államának jogszabályai szerint állapítja meg és saját terhére folyósítja. A nyugellátásra való jogosultságot fennállónak kell tekinteni, amennyiben a fogadó Szerződő Fél jogszabályai azonos nemű nyugellátást biztosítanak. Korhatár betöltéséhez kötött nyugellátást attól az időponttól folyósítják, amikor a jogosult a fogadó Szerződő Fél jogszabályai szerint a nyugellátásra jogosító korhatárt betöltötte.”

A Vhr-nek a fenti rendelkezések végrehajtására megalkotott 6. § (1) bekezdése kimondja, hogy az Egyezmény 9. cikke alapján az illetékes magyar nyugdíjmegállapító szerv abban az esetben köteles az öregségi-, rokkantsági-, özvegyi- és szülői nyugdíjat, az árvaellátást, valamint a baleseti járadékot megállapítani és az erre illetékes magyar szerv folyósítani, ha a jogszerzőnek, illetőleg a nyugellátásra jogosult személynek állandó lakóhelye Magyarország területén van és igénye a magyar jogszabályok szerint megnyílt. A nyugellátásban részesülő áttelepülő személyek 6. § (2) bekezdésének első, a saját jogú nyugdíjasokra vonatkozó mondata szerint „ha a jogosult személy részére a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége illetékes szerve nyugellátást már megállapított, a nyugellátást és annak összegét a szovjet nyugdíjmegállapító határozat hozatalának időpontjában érvényben volt magyar jogszabályok szerinti feltételekkel és mértékben kell megállapítani, figyelembe véve a nyugellátásoknak időközben történt felemelését”.

A munkaügyi bíróság a fenti rendelkezések együttes értelmezésével helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a Vhr. 6. § (2) bekezdés első mondata a felperesre nem vonatkoztatható. A magyar társadalombiztosítási szerv az ellátás megállapítására a magyar

jogszabályok alkalmazásával, legkorábban attól az időponttól volt köteles, amikor a jogosultsági feltételek teljesültek. A felperes korhatárhoz kötött ellátást, öregségi nyugdíjat igényelt, a magyar jogszabályok szerint az ezen ellátásra jogosító feltételek közül a korhatárra vonatkozó feltétel (62. életéve betöltése) csak 2013-ban teljesült. A Vhr. 6. cikk (2) bekezdése az igényelt ellátás magyar jogszabályok által meghatározott feltételeinek figyelmen kívül hagyására nem ad alapot, abból nem vezethető le, hogy a korhatárra vonatkozó feltételt olyan időpontban fennállónak kellene tekinteni, amely időpontban az ténylegesen nem teljesült. Az Egyezmény és a Vhr. rendelkezései a nyugdíjas áttelepülők közül azok számára biztosít lehetőséget arra, hogy az öregségi nyugdíjat a szovjet nyugdíjmegállapító határozat meghozatala időpontjában érvényben volt magyar jogszabályok szerinti feltételekkel és - az időközbeni nyugdíjemeléseket is figyelembe véve - mértékben állapítsák meg, akik a magyar jogszabályok szerinti feltételekkel a szovjet nyugdíjmegállapító határozat meghozatalakor is rendelkeztek. A felperes nem tartozik ebbe a körbe, ezért a bíróság helyesen ítélte megalapozatlannak azon kereseti kérelmét, amely az öregségi nyugdíj 2013-ban történt megállapításakor a 2006. február 24-én hatályos magyar jogszabályok alkalmazására, és az összeg meghatározása során az azt követően végrehajtott nyugdíjemelések figyelembe vételére irányult.

A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezése nem sérti a felperes által felhívott jogszabályokat, ezért azt - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

Az alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megtérítését nem kérte, ezért a Kúria a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján e tárgyban mellőzte a határozat hozatalt.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről a Tny. 81. §-a alapján határozott.

Budapest, 2015. április 13.

Dr. Zanathy János sk. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin sk.
előadó bíró, Dr. Farkas Katalin sk.bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő